

Український державний університет імені Михайла Драгоманова
Природничий факультет

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНИЙ ФОНД СВІТУ
Освітньо-професійна програма Середня освіта (Географія)
8-й семестр, 2022 рік вступу
денна форма навчання

Галузь знань
01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність
014 Середня освіта
Освітній рівень
перший (бакалаврський)

Назва кафедри та викладач / викладачі	Кафедра географії Викладач: кандидат педагогічних наук Пологовська Юлія Юріївна Інформація про викладача на сайті факультету: https://prf.udu.edu.ua/kafedra-geografiyi/ E-mail: y.y.pologovska@npu.edu.ua		
I. Основна мета/цілі навчання	формування у студентів системних знань про природно-заповідні території та об'єкти, їх функції, завдання та значення для збереження біорізноманіття та екосистем; ознайомлення з міжнародними стандартами організації та діяльності заповідної справи в світі та Україні		
II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі	Навчальна дисципліна вибіркова Цикл професійної підготовки Шифр у навчальному плані ВВ.2.2.04		
III. Обсяг навчальної дисципліни	Кількість кредитів	3 кредити	
	Загальна кількість годин	180	
	Лекційні заняття	30	
	Практичні заняття	30	
	Самостійна робота	120	
IV. Короткий зміст навчальної дисципліни	Змістовий тематичний модуль 1. Природно-заповідні території світу: класифікація, значення, географія та управління Тема 1. Теоретичні основи заповідної справи. Історія розвитку природно-заповідних територій світу та України. Тема 2. Законодавча база: сутність та головні принципи.		

Тема 3. Класифікація природно-заповідних територій. Структурно-функціональна організація заповідних територій.

Тема 4. Природно-заповідні території світу. Світова природна спадщина. *Найважливіші природно-заповідні території Євразії, Північної Америки та Південної Америки, Африки, Австралії та Океанії.*

Тема 5. Природно-заповідні території України загальнодержавного значення. Біосферні та природні заповідники України.

Тема 6. Природно-заповідні території України загальнодержавного значення. Національні природні парки.

Тема 7. Природно-заповідні території місцевого значення. *Регіональні ландшафтні парки. Заповідні урочища. Ботанічні сади. Дендрологічні парки. Зоологічні парки. Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва як найбільш визначні зразки паркового будівництва.*

Тема 8. Оптимізація мережі природно-заповідних територій України. Створення національної екомережі.

Тема 9. Менеджмент заповідних територій.

Детальні теми лекційних, практичних/семінарських занять, питання до заліку/іспиту, теми і завдання для самостійної роботи та інше містяться на курсі у Moodle: <https://moodle.udu.edu.ua/my/courses.php>

V. Результати навчання

ПРН 3. Здатність аналізувати соціально значущі проблеми і процеси, ефективно працювати відповідно до викликів суспільного розвитку на основі сформовано загальнонаукового та професійно профільованого базису знань.

ПРН 6. Розуміння фундаментальних наукових географічних знань: теорій, гіпотез, парадигм, законів, закономірностей, понять, що забезпечують формування географічної картини світу, пізнання різноманіття географічного простору.

ПРН 7. Володіє сучасними уявлення про організацію та складові географічної оболонки, закономірності їх функціонування та розвитку, природні територіальні комплекси та географічні аспекти теорії взаємодії природи і суспільства.

ПРН 8. Базові знання про природу, природні багатства, господарство і етнокультурну своєрідність населення материків, пізнання основних рис і механізмів взаємодії природних умов, розуміння суті природних територіальних комплексів з метою розширення і конкретизації уявлень про просторову неоднорідність поверхні Землі від планетарного до локального рівнів.

ПРН 10. Базові уявлення про основи раціонального використання природних ресурсів, глобальні та регіональні екологічні проблеми та про роль міжнародного співробітництва у їх розв'язанні.

ПРН 14. Здатність використовувати професійно профільовані знання, уміння й навички в галузі фундаментальних розділів географії для дослідження географічних явищ і процесів.

ПРН 16. Здатність проводити дослідження географічних об'єктів, процесів і явищ та аналізувати, систематизувати і узагальнювати географічну інформацію при проведенні географічних досліджень.

ПРН 24. Формування географічного мислення, що базується на комплексних, регіональних, технологічних, проблемних, конструктивних та територіальних підходах.

VI. Порядок та критерії оцінювання

Форми і методи поточного контролю

Поточний контроль	опитування (усні й письмові), доповіді, проектні роботи (презентації, командні проекти, есе), тренувальні онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи
Підсумковий контроль	залік у 8 семестрі

Важливі зауваги щодо оцінювання!

Оцінювання знань студента здійснюється за 100-бальною шкалою. Максимальна кількість балів, яку здобувач може набрати протягом семестру – 100 балів.

Якщо здобувач за результатами семестрового оцінювання отримав менше 35 балів, він зобов'язаний повторно вивчати цю навчальну дисципліну у наступному семестрі на платній основі. Якщо здобувач протягом семестру набрав від 35 до 59 балів, в нього виникає академічна заборгованість. Повторно скласти атестацію він повинен до початку наступного семестру в терміни, визначені деканом. Повторне складання може бути не більше двох разів: перший раз – викладачеві, другий раз – комісії. Якщо здобувач має більше 5-ти академзаборгованостей, він відраховується з університету.

Критерії оцінювання

Під час усних відповідей:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладення, культура мовлення;
- впевненість, емоційність та аргументованість;
- використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо);
- аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.

Під час виконання письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи;
- підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерних технологій, різних технічних засобів.

Рівень відповідності критеріям

Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.

Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.

Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.

Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.

Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні і фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.

Незадовільний рівень:

35 – 59 балів з можливістю повторного складання. Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;

0 – 34 балів з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни. Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.

VII. Політика курсу

Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.

На лекціях для визначення рівня сформованих знань буде проводитися блиц-опитування, а для активізації пізнавальної діяльності студентів – застосовуватимуться пізнавальні і проблемні питання. На практичних заняттях будуть запропоновані різні типи завдань: письмові роботи, проєкти, презентації, дискусії, ділові ігри, робота в групах для засвоєння студентами навчального матеріалу і відпрацювання практичних навичок. Під час практичних занять передбачені наступні

види діяльності студентів: участь в обговоренні актуальних питань, пов'язаних із теоретичними та прикладними проблемами в галузі дослідження; презентацію індивідуального та групового дослідження. Теми обираються на початку семестру, а графік їх захисту узгоджується завчасно. Виконання практичних, індивідуальних завдань має ґрунтуватися на засадах академічної доброчесності (самостійне виконання навчальних завдань) та змістом і формою відповідати вимогам визначеним до вирішення відповідного завдання.

Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти/перескласти завдання може протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання й перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може буде знижена.

Особливості оцінювання. Максимальні бали за виконання робіт здобувачами:

1) опитування (усне, письмове) – 5 балів;

2) проєктна робота – 10 балів;

3) тренувальні онлайн-тести – 5 балів;

4) вирішення практичних завдань, ситуаційних вправ, кейсів в аудиторії (за кожне завдання в межах одного заняття) – 5 балів;

5) модульна контрольна робота – 20 балів.

VIII. Основні інформаційні ресурси

Основна інформація з навчальної дисципліни викладена на освітній платформі Moodle: <https://moodle.udu.edu.ua/my/courses.php>

1. Бережнюк Є.М. Екологічна мережа: конспект лекцій. Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2021. 76 с.

2. Бургаз О.А., Грудєв П.Х., Кур'янова С.О. Заповідна справа: конспект лекцій. Одеса: Одеський державний екологічний університет, 2022. 150 с.

3. Гринчишин Н. М. Заповідна справа: навчальний посібник. Львів : ЛДУБЖД, 2024. 145 с.

4. Заповідна справа в Україні: навчальний посібник/ за заг. ред. М.Д. Гродзинського, М.П. Стеценка. Київ, 2003. 306 с.

5. Заповідна справа: навчальний посібник / Андронов В.А., Варивода Є.О., Тітенко Г.В. Х.: НУЦЗУ, 2013. 204 с.

6. Мудрак О.В., Мудрак Г.В. Заповідна справа: навчальний посібник. Київ: Олді-Плюс, 2020. 635 с.

7. Савостіна Ю., Чехній О. Національні парки, озера та заповідники України. Київ: Самміт-Книга, 2020. 320 с.

8. Хамініч С.Ю., Півоварова О.Б., Кононова О.О. Марковська І.О. Екологічний маркетинг: навчальний посібник. Дніпропетровськ: Дніпропетровський національний університет імені Олеся Гончара, 2015. 163 с.

9. Чайка О.Г., Мокрий В. І. Заповідна справа. Навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. 144 с.

10. Атлас об'єктів природно-заповідного фонду України. URL: <https://pzf.land.kiev.ua/pzf1.html>

Обговорено та затверджено на засіданні кафедри географії протокол № 6 від 15 січня 2025 р.